

مجازات 3 هزار تومانی؛ جریمه یا شوخی؟!

3000 تومان، مجازاتی است که قانون برای برخورد با عابران قانون شکن در نظر گرفته؛ عابرانی که رفتار خودخواهانه شان زمینه را برای گرفتار شدن شهروندان قانونمدار فراهم می کند.

3000 تومان، مجازاتی است که قانون برای برخورد با عابران قانون شکن در نظر گرفته؛ عابرانی که رفتار خودخواهانه شان زمینه را برای گرفتار شدن شهروندان قانونمدار فراهم می کند.

این افراد بی توجه به قوانین از عرض هر خیابان و بزرگراهی عبور می کنند و سبب بروز حوادث ترافیکی و مشکلات زیادی برای شهروندان می شوند، با این حال دست قانون برای مجازات آنها و دفاع از حقوق شهروندان قانونمدار خالی است، به همین دلیل برخی کارشناسان بر بازنگری قوانین در این حوزه پافشاری می کنند و می گویند نمی توان با نادیده گرفتن تخلف عابران و نسبت دادن تخلف تخطی از سرعت مطمئنه به رانندگان، روی قانون شکنی عابران متخلف سرپوش گذاشت.

براساس ماده 26 قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی که سال 89 مصوب شد، در صورتی که راننده در تصادفی که بین عابر و راننده اتفاق می افتد، هیچ گونه قصوری مرتکب نشده باشد، کارشناس تصادفات پس از بررسی صحنه تصادف می تواند عابر را مقصر حادثه معرفی کند. برای نمونه اگر عابری با وجود پل عابر پیاده یا زیرگذر از عرض خیابان عبور کرده و فردی را که با رعایت قوانین و سرعت مطمئنه در حال رانندگی است، به خطر بیندازد و او را در شرایط تصادف با خود قرار دهد، مقصر شناخته می شود.

البته در این شرایط عابر پیاده می تواند از خدمات بیمه خودروی راننده استفاده کند، اما راننده از بررسی کیفری میرا می شود. این درحالی است که دیروز برخی خبرگزاری ها از افزایش جریمه عابران متخلف به 30 هزار تومان خبر دادند، اما پس از مدتی آن را تصحیح و به 3000 تومان تغییر دادند.

جریمه یا شوخی

حدود پنج سال پیش بود که هیات دولت هنگام بررسی جرایم رانندگی، جریمه ای را نیز برای عابران پیاده ای که قانون شکنی کنند، در نظر گرفت؛ بر این اساس در بند 171 جرایم رانندگی عابر پیاده متخلف مشمول 3000 تومان جریمه شده؛ جریمه ای که کارشناسان از آن به عنوان شوخی یاد می کنند، زیرا بازدارندگی لازم را ندارد.

سرهنگ محمد ترحمی، رئیس اداره حقوقی پلیس راهور ناجا در این باره به **جامجم** می گوید: چنین جریمه ای به یک شوخی بیشتر شبیه است، زیرا مجازات باید با اثری که جرم به جای می گذارد، تناسب داشته باشد. برای نمونه قانون شکنی عابر، ایمنی و امنیت خاطر راننده را سلب می کند و 3000 تومان جریمه نمی تواند تاثیرگذار باشد.

به نظر می رسد بازدارنده نبودن این قانون به قانون شکنی در شهر دامن زده، زیرا بیشتر رانندگان از این گله دارند که تعداد زیادی از عابران پیاده به چراغ راهنمایی نیز احترام نگذاشته و هنگام قرمز بودن چراغ از عرض خیابان عبور می کنند. ترحمی با بیان این که باید چنین قوانینی مورد بازنگری قرار گیرد، بر لزوم فرهنگ سازی نیز تاکید می کند.

کارشناسان معتقدند برای قانونمدار کردن شهروندان باید به آنها آموزش های مناسبی ارائه کرد و به نظر می رسد در این بین آگاه کردن خانواده ها نقش بسزایی دارد، چون اکنون والدین و اولیای مدارس آموزش های فرهنگ ترافیکی را جزو اولویت های خود قرار نمی دهند و به این شکل کودکان از رفتار نادرست برخی بزرگسالان الگوبرداری می کنند.

قانون زیر پای عابران مقصر

باید یادآور شد بسیاری از عابران متخلف نیز جریمه 3000 تومانی را پرداخت نمی کنند؛ زیرا در صورتی عابر ملزم به پرداخت جریمه می شود که در صحنه تصادف باقی مانده و در دادگاه حضور پیدا کند، این درحالی است که در بسیاری از مواقع رانندگان برای تصادف نکردن با عابران از مسیر اصلی منحرف می شوند و به همین دلیل با سایر خودروها، جدول و دیواره گذرگاه ها برخورد می کنند.

افزون بر این برخی کارشناسان نیز می گویند در هیات دولت هم برای افزایش جریمه عابران پیاده اراده ای وجود ندارد، چون در آخرین بازنگری جرایم که سال گذشته صورت گرفت، این جریمه ناچیز افزایش پیدا نکرد.

رئیس اداره حقوقی پلیس راهور ناجا درباره آموزش به شهروندان خاطرنشان می کند: سراهای محله مکان های مناسبی برای ارائه آموزش به شهروندان است. درواقع باید در چنین محله هایی به افراد توضیح داده شود که آنها باید از چه محل هایی عبور کنند تا سلامتشان به خطر نیفتد یا شهروندان باید آگاه شوند که هنگام تردد در شب از لباس های تیره استفاده نکنند. در واقع باید شرایطی ایجاد شود که همه در قبال حوادث ترافیکی احساس مسئولیت کنند.

بستر لازم فراهم نیست

کارشناسان معتقدند جریمه شدن عابران متخلف نیاز به بسترسازی دارد، زیرا در شرایط کنونی فقط عابرانی که به دلایلی مانند

مجروح شدن در صحنه تصادف باقی می‌مانند جریمه می‌شوند و نمی‌توان عابرانی که چراغ قرمز را نادیده می‌گیرند، جریمه کرد. هادی هاشمی، رئیس پیشین پلیس راهور پایتخت نیز در این باره به [جامجم](#) می‌گوید: جریمه عابران متخلف به سازوکاری نیاز دارد که اکنون در کشور مهیا نیست. برای نمونه همه شهروندان کارت ملی هوشمند ندارند یا این‌که آموزش‌های لازم به آنها ارائه نمی‌شود، این در حالی است که در کشورهای موفق این کار بخوبی انجام می‌شود.

منظور هاشمی، اجرای کامل قوانین در کشورمان است که با ایرادهایی روبه‌رو است. در شرایط کنونی برخی رانندگان متخلف قادرند از پرداخت جریمه شانه خالی کنند، برای نمونه بسیاری از متخلفان با استفاده از رابطه، میزان جریمه‌های خود را کاهش می‌دهند یا هنوز پلیس بدرستی نمی‌تواند موتورسیکلت‌سواران متخلف را جریمه کند، بنابراین در چنین شرایطی در نظر گرفتن جریمه برای عابران متخلف امری ناشدنی است.

عابر مقصر نمی‌شود!

این درحالی است که رئیس پیشین پلیس راهور پایتخت پرده از روندی برمی‌دارد که با توجه به آن می‌توان گفت در کشورمان شرایط به هیچ وجه برای قانونمدار شدن عابران پیاده آماده نیست.

آن‌طور که هاشمی می‌گوید در بررسی صحنه‌های تصادفات اراده‌ای برای مقصر شناختن عابران متخلف وجود ندارد، چون بیشتر کارشناسان تصادفات به نفع عابران متخلف رای می‌دهند.

او تصریح می‌کند: هنگام کارشناسی صحنه‌های تصادف به قول معروف آچارفرانسه‌ای وجود دارد به عنوان تخطی از سرعت مطمئنه و با نسبت دادن آن به راننده‌ها روی قانون‌شکنی عابران سرپوش گذاشته می‌شود.

آن‌طور که هاشمی می‌گوید چنانچه عابری نیز به عنوان مقصر شناخته شود در صورت شکایت او، در نهایت هیات داوران راننده را مقصر معرفی می‌کند.

با توجه به بازدارنده نبودن قانون برای مجازات عابران پیاده متخلف و نبود اراده‌ای برای بهبود این شرایط عابران پیاده در صورتی که متخلف باشند نیز حاکم بلامنازع معابر هستند، روندی که اگر محدود نشود سبب گسترش قانون‌گریزی، هرج و مرج و کاهش امنیت روانی رانندگان می‌شود.

مهدی آیینی - جامعه